

PRIEBEH SÚDU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mt 25,31–46; Dan 7,9–14; 1Kor 6,2,3; 2Pt 2,4–6; Mal 3,19; Zj 21,8

ÚVODNÝ TEXT

Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré, alebo zlé. (2Kor 5,10)

Písmo jasne hovorí o tom, že Boh bude súdiť svet. V Starej aj Novej zmluve sa nachádza mnoho textov s tematikou súdu a ich význam nemožno spochybniť. Jedného dňa nastane spravodlivosť, ktorá na zemi teraz tak veľmi chýba. Biblia hovorí, že Boh „je dokonalý v poznaní“ (Jób 37,16) a „vie všetko“ (1Jn 3,20), vrátane našich najtajnejších úmyslov (Koh 12,14; Jer 17,10). Môžeme sa snažiť skryť naše myšlienky a skutky pred celým svetom, ale pred Bohom nemôžeme ukryť nič.

Z tejto skutočnosti vyplýva, že Boh nepotrebuje súd sám pre seba, aby poznal život každého jednotlivca. Boží súd sa vykonáva pre Jeho stvorenstvo v nebi aj na zemi. Tento proces má kozmicko-historický charakter, pretože Lucifer začal svoju vzburu v nebi, a potom ju rozšíril na náš svet (Zj 12,7–9).

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň sa budeme venovať súdu na konci času. Pripomenieme si jeho tri hlavné fázy: predadventný súd, tisícročný súd a vykonanie rozsudku. Celý proces sa končí ospravedlnením spravodlivých a druhou smrťou bezbožných.

- Jn 5,21–29: Boží súd ako dobrá správa pre veriacich (nedeľa)
- Dan 7,9–14: Prvá fáza – predadventný súd (pondelok)
- Zj 20,4–6.11–13: Druhá fáza – súd počas tisícročia (utorok)
- 2Pt 2,4–6; 3,10–13: Tretia fáza – vykonanie rozsudku (streda)
- Zj 20,14.15; 21,8: Definitívny koniec existencie zla (štvrtok)

ZÁVEREČNÝ SÚD

²¹Lebo ako Otec kriesi a oživuje mŕtvych, tak aj Syn oživuje, koho chce. ²²Ved' Otec nikoho ani nesúdi, lež celý súd odovzdal Synovi, ²³aby si všetci ctili Syna, ako si ctia Otca. Kto si nectí Syna, nectí si ani Otca, ktorý ho poslal. ²⁴Amen, amen, hovorím vám: Kto počúva moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nejde na súd, ale prešiel zo smrti do života. ²⁵Amen, amen, hovorím vám: Prichádza hodina, ba už je tu, keď mŕtvi počujú hlas Božieho Syna a tí, čo ho počujú, budú žiť. ²⁶Lebo ako Otec má život sám v sebe, tak dal aj Synovi, aby aj on mal život sám v sebe. ²⁷A dal mu aj moc súdiť, pretože je Synom človeka. ²⁸Nečudujte sa, že prichádza hodina, keď všetci v hroboch počujú jeho hlas ²⁹a tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie. (Jn 5,21–29)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Súd sa nám automaticky spája s myšlienkou trestu a odsúdenia. A hoci súčasťou procesu je posudzovanie viny, nesmieme zabúdať, že súd má svoje pozitívne stránky. V prípade Božieho súdu ide predovšetkým o ospravedlnenie spravodlivých. Keď sa kniha Daniel odvoláva na súd v posledných časoch, hovorí, že „súd bol odovzdaný svätým Najvyššieho“ (Dan 7,22). Boží súd zahŕňa oboje: odsúdenie aj ospravedlnenie. Je to zásada, ktorú nachádzame v starozmluvnom verši 1Krľ 8,32: „Ty [Hospodine] vypočuj v nebi, zakroč a rozsúd svojich služobníkov. Vinníka uznaj vinným a jeho vlastné počinanie uvaľ na neho. Spravodlivého sa zastaň a odmeň ho, ako si zaslúži.“

Prečítaj si texty Mt 25,31–46 a Jn 5,21–29. Ako Kristus poukázal na koncepciu odsúdenia a ospravedlnenia pri poslednom súde?

Niektorí tvrdia, že výrazy „nebude súdený“ (Jn 3,18; ECAV) a „nejde na súd“ (Jn 5,24) znamenajú, že tí, ktorí sú v Kristovi, vôbec nie sú súdení. Tieto výrazy však naznačujú niečo iné. Veriaci nebudú na súde *odsúdení*. Texty by sa teda mali chápať a prekladať tak, že veriaci na súde „nie je odsúdený“ (Jn 3,18; Roháček: „nebude odsúdený“) a „nebude odsúdený“ (Jn 5,24).

Stručne povedané, náš osud je daný nasmerovaním nášho života. Tí, ktorí sú v Kristovi, majú už teraz na súde zaistené svoje ospravedlnenie. A tí, čo nie sú v Kristovi, zostávajú odsúdení. Keď Kristus opisuje súd (Mt 25,31–46), spomína prítomnosť nielen capov (nespravodlivých), ale aj oviec (spravodlivých). A apoštol Pavol výslovne hovorí: „Všetci sa totiž musíme ukázať pred Kristovým súdnym stolcom, aby si každý odniesol odplatu podľa toho, čo vykonal, kým bol v tele – či dobré, alebo zlé. (2Kor 5,10)

Pri uvažovaní o súde by sme mali mať na pamäti, že sme spasení milosťou (Iz 55,1; Ef 2,8–10), ospravedlnení vierou (1Moj 15,6; Rim 5,1) a súdení podľa skutkov (Koh 12,14; Mt 25,31–46; Zj 20,11–13). Základným princípom súdu je Boží morálny zákon zhrnutý v Desatore (Koh 12,13,14; Jk 1,25; 2,8–17). Naše skutky sú vonkajším dôkazom pravosti našej skúsenosti spasenia a budú posúdené na súde.

Pamätajme, že neexistuje žiadne svojvoľné Božie rozhodnutie, ktorým by Hospodin vyvolil (predurčil) niektorých na spasenie a iných na zatratenie. Každý je morálne zodpovedný za svoj vlastný osud.

Inými slovami, súd nie je miestom, kde sa Boh rozhoduje prijať nás alebo odmietnuť. Je to miesto, kde Boh uzavrie našu voľbu: ukáže, či sme ho prijali alebo nie – a táto voľba sa prejavuje našimi skutkami.

PREDADVENTNÝ SÚD

⁹Pozeral som sa, až boli napokon postavené tróny a Odveký si zasadol. Jeho odev bol biely ako sneh a vlasy jeho hlavy boli ako čisté vlna. Jeho trónom boli ohnivé plamene a jeho kolesami bol plápolajúci oheň. ¹⁰Ohnivá rieka vyvierala a vytekala pred neho. Tisíce tisícov mu posluhovali a desattisíce desattisícov stáli pred ním. Súd zasadol a knihy sa otvorili. ¹¹Potom som hľadel na roh, ktorý hovoril silácke reči. Pozeral som, kým tá šelma nebola usmrtená. Jej telo bolo zničené a vydané na spálenie ohňom. ¹²Aj ostatným šelmám bola odňatá moc, no ešte na istý čas im bola určená dĺžka života. ¹³V nočnom videní som videl: S nebeskými oblakmi prichádzal ktosi ako Syn človeka. Priblížil sa až k Odvekému, priviedli ho pred neho. ¹⁴Bola mu odovzdaná moc a sláva i kráľovstvo, aby mu slúžili ľudia každého národa i jazyka. Jeho moc je večná, nikdy nepominie, a jeho kráľovstvo nebude nikdy zničené. (Dan 7,9–14)

Koncept súdu, ktorý sa odohráva pred návratom Krista („predadventný“ súd), nachádzame v Písme na mnohých miestach.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako nasledovné texty osvetľujú predstavu predadventného vyšetrovacieho rozsudku v nebeskej súdnej sieni? Aký význam má takýto súd?

Dan 7,9–14

Mt 22,1–14

Zj 11,1.18.19

Zj 14,6.7

Koncept predadventného vyšetrovacieho súdu Božieho ľudu je založený na troch základných biblických učeniach.

Prvým z nich je predpoklad, že všetci mŕtvi – spravodliví aj nespravodliví – zostávajú v nevedomí vo svojich hrobch až do konečného vzkriesenia (Jn 5,25–29).

Druhým je existencia univerzálneho súdu nad všetkými ľudskými bytosťami (2Kor 5,10; Zj 20,11–13).

Tretím je skutočnosť, že kým prvé vzkriesenie bude požehnanou odmenou pre spravodlivých, súčasťou druhého vzkriesenia bude večná smrť bezbožných (Jn 5,28.29; Zj 20,4–6.12–15).

To znamená, že ak budú súdení všetci ľudia, mali by byť súdení predtým, ako budú vzkriesení. Pri vzkriesení (prvom aj druhom) dostanú totiž svoju konečnú odmenu (alebo odplatu).

Kniha Daniel nám pomáha pochopiť čas a povahu predadventného súdu. Na konci dvetisícristo symbolických dní – v roku 1844 – dochádza k očisteniu nebeskej svätyne (Dan 8,14, porovnaj s Heb 9,23) a začne sa predadventný vyšetrovací súd (Dan 7,9–14). Ide o dva rôzne spôsoby vyjadrenia tej istej udalosti. Tento súd je v prospech svätých Najvyššieho (Dan 7,22). Pre Boží ľud je to teda dobrá správa!

U Matúša 22,1–14 Ježiš hovoril o vyšetrovaní svadobných hostí predtým, ako sa skutočne začala svadobná hostina.

A v knihe Zjavenie sa predadventný vyšetrovací rozsudok odvoláva na úlohu merania tých, čo sa klaňajú Bohu. „Vstaň a zmeraj Boží chrám i oltár, ako aj tých, čo sa v ňom klaňajú.“ (Zj 11,1). Zároveň zaznieva oznámenie, že „prišla hodina jeho súdu“ (Zj 14,6.7; porovnaj so Zj 14,14–16).

■ Ako by náš spôsob života malo ovplyvniť poznanie existencie a povahy Božieho súdu?

APLIKÁCIA

SÚD POČAS TISÍCROČIA

²Ved' či neviete, že svätí budú súdiť svet? Ak teda vy máte súdiť svet, nie ste schopní rozsúdiť maličkosti? ³Vari neviete, že budeme súdiť anjelov, o čo viac veci všedného života? (1Kor 6,2.3)

⁴Videl som tróny. Na ne si sadli tí, ktorí dostali moc súdiť. Videl som aj duše tých, ktorí boli státi pre Ježišovo svedectvo a pre Božie slovo, aj tých, ktorí sa neklaňali šelme ani jej obrazu a neprijali znak na svoje čelo a na ruku. Ožili a kralovali s Kristom tisíc rokov. ⁵Ostatní mŕtvi neožili, kým sa nedovŕšilo tisíc rokov. To je prvé vzkriesenie. ⁶Blahoslavený a svätý, kto má podiel na prvom vzkriesení. Nad tými druhá smrť nemá moci, ale budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kralovať tisíc rokov. ... ¹¹Videl som veľký biely trón i toho, ktorý na ňom sedel. Pred jeho tvárou utiekla zem i nebo a už nebolo pre ne miesta. ¹²Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom. A otvorili sa knihy. Aj iná kniha sa otvorila, kniha života. A mŕtvi boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa ich skutkov. ¹³Aj more vydalo mŕtvych, ktorí boli v ňom. Aj smrť a podsvetie vydali mŕtvych, ktorí boli v nich. A každý bol súdený podľa svojich skutkov. (Zj 20,4–6.11–13)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Biblia nám hovorí, že pri druhom príchode (1) sa živí aj vzkriesení svätí „stretnú s Pánom vo vzduchu“ (1Tes 4,16.17), (2) všetci svätí budú vzatí do neba, aby prebývali v nebeských „príbytkoch“, ktoré pre nich On sám pripravil (Jn 14,1–3) a (3) na konci tisícročia zostúpi Nový Jeruzalem na túto zem a stane sa večným domovom svätých (Zj 21,1–3.9–11). Takže počas tisícročia, kým zem bude spustošená, budú svätí vládnuť s Kristom v nebi (Jer 4,23; Zj 20,4).

Uvažuj o úvodných textoch (1Kor 6,2.3 a Zj 20,4–6.11–13). Prečo sa svätí zúčastňujú na súde počas tisícročia? Aké poslanie má tento súd?

Celý súdny proces má za cieľ (1) obhájiť Boží charakter proti satanovým obviňeniam, že Boh nespravodlivo zaobchádza so svojimi stvoreniami, (2) potvrdiť nestrannosť odmeny pre spravodlivých, (3) preukázať spravodlivosť trestu pre bezbožných a (4) rozptýliť všetky pochybnosti, ktoré by mohli viesť k ďalšej vzbure vo vesmíre. Na predadventnom vyšetrovacom súde spravodlivých sa podieľajú iba nebeské zástupy (Dan 7,9.10). Ale na tisícročnom súde nad bezbožnými ľuďmi a padlými anjelmi sa podieľajú aj samotní svätí (1Kor 6,3; Júda 1,6; Zj 20,4–6).

Predadventný vyšetrovací súd sa začal v roku 1844, keď „boli postavené tróny ... Súd zasadol a knihy sa otvorili.“ (Dan 7,9.10) Tisícročný súd sa však začne až potom, čo budú svätí vzatí do neba, zasadnú na tróny a bude im zverený súd. Potom sa ešte raz otvoria nebeské knihy a mŕtvi „boli súdení podľa toho, čo bolo napísané v knihách, podľa ich skutkov.“ (Zj 20,4.12) Tento proces poskytuje svätým príležitosť vyhodnotiť nebeské záznamy a vidieť, že Boh vo všetkých prípadoch zaobchádza spravodlivo. Nielenže odmeňuje všetky ľudské bytosti podľa toho, čo si na základe vlastných rozhodnutí zaslúžia, ale tiež im vysvetľuje, prečo tak robí.

APLIKÁCIA

- Čo sa dozvedáme o Božom charaktere na základe toho, že skôr, ako bude niekto zo zatratených vzkriesený, aby čelil druhej smrti, spasení budú súčasťou súdu a nikto nebude potrestaný, kým sa aj my nepresvedčíme o Božej spravodlivosti?

VYKONANIE ROZSUDKU

⁴Ved'Boh neušetril ani anjelov, keď zhrešili, ale ich uvrhol spútaných do temnoty podsvetia, aby tam boli strážení, až pokým nepredstúpia pred súd. ⁵Ani starý svet neušetril, keď priviedol potopu na bezbožný svet, ale Noacha, hlásateľa spravodlivosti, zachránil ako ôsmeho spolu s inými siedmimi. ⁶Aj mestá Sodomu a Gomoru odsúdil na záhubu a obrátil na popol ako odstrašujúci príklad pre budúcich bezbožníkov... (2Pt 2,4–6)

¹⁰Pánov deň príde ako zlodej. Vtedy sa nebesia s rachotom pominú, živly sa rozplynú v ohni a zem i jej diela budú súdené. ¹¹Keď sa toto všetko má rozplynúť, akí musíte byť svätí a nábožní vo svojom správaní vy, ¹²čo túžobne očakávate príchod Božieho dňa, keď sa nebesia rozplynú v ohni a živly roztopia v páľave?! ¹³Podľa jeho prisľúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých prebýva spravodlivosť. (2Pt 3,10–13)

Počas stredoveku existovala silná tendencia zobrazovať Boha ako prísneho, trestajúceho sudcu. Dnes je tendencia opisovať Ho ako milujúceho, zhovievavého Otca, ktorý svoje deti nikdy netrestá. Láska bez spravodlivosti sa však zmení na chaos a bezprávie, a spravodlivosť bez lásky sa stane útlakom a podrobením. Boží súd je dokonalým súladom spravodlivosti a milosrdenstva, ktoré vychádzajú z Božej bezpodmienečnej lásky.

Vykonanie rozsudku je Božím konečným a nezvratným trestajúcim zásahom do ľudských dejín. Obmedzené trestajúce súdy sa vyskytli napríklad pri vyhnaní satana a jeho vzbúrených anjelov z neba (Zj 12,7–12), pri vyhnaní Adama a Evy zo záhrady Eden (1. Mojžišova 3), pri celosvetovej potope (1. Mojžišova 6–8), pri zničení Sodomy a Gomory (1. Mojžišova 19; Júda 1,7), pri smrti prvorodených v Egypte (2. Mojžišova 11–12) a pri smrti Ananiáša a Zafiry (Sk 5,1–11). Nie je teda žiadnym prekvapením, že aj na konci ľudských dejín bude vykonaný rozsudok nad bezbožnými.

Uvažujte o úvodných textoch (2Pt 2,4–6 a 2Pt 3,10–13). Ako nám tieto texty pomáhajú pochopiť povahu konečného výkonného rozsudku? Ako vyjadrujú myšlienku dokončenia súdu v protiklade k chápaniu, žeby súd pokračoval večne, čo by však bolo prekrúcaním spravodlivosti, a nie jej vyjadrením?

„Božia добрota a zhovievavosť, Jeho trpezlivosť a milosrdenstvo, ktoré prejavoval svojim poddaným, Mu nezabránia potrestať hriešnika, ktorý odmietol poslúchnuť Jeho požiadavky. Človek – priestupník proti Božiemu svätému zákonu, omilostený iba vďaka veľkej obeti, ktorú Boh priniesol, keď vydal svojho Syna zomrieť za hriešnikov, pretože jeho zákon bol nemenný – nemôže diktovať Bohu.“ (12MR 208)

Boh urobil všetko, čo bolo v jeho silách, aby zachránil ľudstvo pred večným zatratením. Urobil to aj za cenu seba samotného. Tí, ktorí sú zatratení, urobili nakoniec také vlastné rozhodnutia, že ich priviedli k tomuto nešťastnému koncu. Myšlienka, že Boží súd nad stratenými, či dokonca aj zničenie stratených (na rozdiel od večného trápenia), je v rozpore s charakterom milujúceho Boha, je jednoducho mylná. Je len prejavom Božej lásky, ktorá si tiež vyžaduje spravodlivosť.

- Čo nás samotný kríž učí o tom, čo všetko bol Boh ochotný urobiť, aby zachránil každého, kto bude napokon spasený?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

DRUHÁ SMŤ

„Pozri, prichádza deň, horiaci ako pec, keď sa všetci spupní a všetci svojvolníci stanú strniskom. Prichádzajúci deň ich spáli,“ vraví Hospodin zástupov. „Nenechaj po nich ani koreň, ani vetvu.“ (Mal 3,19)

¹⁴Smrť a podsvetie boli zvrhnuté do ohnivého jazera. Toto je druhá smrť, ohnivé jazeró. ¹⁵A ak sa našiel niekto, kto nebol zapísaný v knihe života, bol hodený do ohnivého jazera. (Zj 20,14.15)

Ale zbabelci, neveriaci, nemravníci, vrahovia, smilníci, čarodejníci, modloslužobníci a všetci luhári budú mať podiel v ohnivom jazere, horiacom sírou; to je tá druhá smrť. (Zj 21,8)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Boh vedie dejiny ľudstva k ich vyvrcholeniu na konci času. Na konci tisícročia sú všetci bezbožní mŕtvi vzkriesení z hrobov, aby obdržali svoj záverečný rozsudok (Zj 20,5.11–15). Keď sa celý proces posudzovania ukončí a nebude k nemu čo dodať, bezbožní uznajú Božiu spravodlivosť. „Pri zvažovaní všetkého, čo sa v priebehu odvekého sporu udialo, celý vesmír – verný i odbojný – jednohlasne zvolá: *Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľ národov* (Zj 15,3).“ A samotný satan tiež „musel uznať Božiu spravodlivosť a skloniť sa pred Kristovou vzvrchovanosťou“. (GC 670.671; VSV 480)

Uvažuj o úvodných textoch (Mal 3,19; Zj 20,14.15 a 21,8). Čo bude výsledkom pôsobenia „ohnivého jazera“ a „druhej smrti“?

Konečné zničenie satana, jeho anjelov a všetkých bezbožných očistí vesmír od hriechu a jeho následkov. Aj toto konečné zničenie bezbožných je činom Božej lásky – a to nielen voči svätým, ale aj voči samotným bezbožníkom. Radšej by totiž zomreli, ako by žili v prítomnosti Boha, ktorý je pre hriech „stravujúcim ohňom“ (Heb 12,29).

„Božia sláva by im bola spaľujúcim ohňom. Určite by sa snažili z takého svätého miesta ujsť. Priali by si zomrieť a skryť sa pred tvárou Spasiteľa, ktorý podstúpil smrť na ich záchranu. Bezbožní ľudia rozhodnú sami o tom, aký bude ich večný údel. Sami sa dobrovoľne zriekli neba a Boh to vo svojej spravodlivosti a milosti len potvrdí.“ (GC 543; VSV 391)

Konečné zničenie hriechu a hriešnikov – na rozdiel od nebiblickej teórie ich večného utrpenia v pekle – teda poskytuje spravodlivý a primeraný trest za všetko zlé, čo ľudia spáchali. Toto zničenie je tiež potvrdením, že hriech mal začiatok a bude mať aj koniec. Potom sa celý vesmír vráti k svojej pôvodnej dokonalosti, pred čas, keď sa nevysvetliteľne a bez akejkoľvek príčiny zjavili hriech, zlo a neposlušnosť.

Chváľme Hospodina, že ako náš „spravodlivý Sudca“ (2Tim 4,8) urobí spravodlivé rozhodnutie, že udelí nesmrteľnosť spravodlivým a večné zničenie bezbožným.

APLIKÁCIA

- Čo by bolo zlé na myšlienke, že Boh napokon zachráni všetkých? Prečo nejde o dobrú myšlienku?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Kristove podobenstvá* si prečítajte kapitolu „Bez svadobného rúcha“ (COL 307–319; KP 246–256) a v knihe *Veľký spor vekov* kapitoly „Ukončená minulosť“ (GC 653–661; VSV 468–473) a „Vítazstvo lásky“ (GC 662–673; VSV 474–482).

„V deň posledného súdu každý stratený človek pochopí, prečo sa rozhodol zavrhnúť pravdu. Každá hriechom zaslepená myseľ v prítomnosti križa pochopí jeho skutočný význam. Predstava Golgoty s jej tajomnou Obeťou odsúdi hriešnikov. Rozplynie sa každá lživá výhovorka. Ľudské odpadlivosť odhalí svoju ohavnú povahu. Ľudia poznajú následky svojej voľby. Vtedy sa objasní každá otázka týkajúca sa pravdy a bludu v odvekom spore. Pri tomto vesmírnom súde bude Boh zbavený obvinenia za existenciu a trvanie zla. Ukáže sa, že Božie príkazy nie sú príčinou hriechu. V Božej vláde nebola nijaká chyba ani dôvod na nespokojnosť. Keď sa vyjaví zmýšľanie všetkých sŕdc, verní i odbojní spoločne zvolajú: *Spravodlivé a pravdivé sú tvoje cesty, Kráľu národov! Kto by sa nebál, Pane, a neoslavoval tvoje meno? Ved... zjavili sa tvoje spravodlivé súdy.*“ (Zj 15,3.4).“ (DA 58; TV 31.32)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. „Ak sa spoliehaš len na seba a svoju vôľu nechceš podriaďiť Bohu, rozhoduješ sa pre smrť. Boh je pre hriech, nech by sa vyskytol kdekoľvek, spaľujúcim ohňom. Ak sa rozhodneš pre hriech a nezriekneš sa ho, potom Božia prítomnosť, ktorá spaľuje hriech, musí zničiť aj teba.“ (MB 62; MVB 67) Ako nám tento citát pomáha pochopiť povahu konečného súdu?
2. Uvažujte o myšlienke (z lekcie na utorok), že ani jeden zo zatratených nebude čeliť konečnému súdu, kým sa vykúpení nestanú súčasťou súdu. Čo nás to učí o otvorenosti a transparentnosti Boha? Prečo je táto transparentnosť taká dôležitá pre vesmír, v ktorom vládne láska?
3. Povedali sme si, že svätí budú súdiť počas tisícročia. Ako im môže byť účasť na tomto súde útechou tvárou v tvár skutočnosti, že medzi odsúdenými budú aj tí, ktorých milovali?